

чества бесконечно разнообразен, как разнообразна сама духовная и практическая деятельность. Новаторство и новации – необходимая сторона развития и познавательной, теоретической и преобразующей, практической деятельности людей, развития общества в целом. В конечном счёте в основе творчества и творческой деятельности лежат общественные потребности, возникающие в научном познании и практической деятельности, решение которых предполагает выход за пределы достигнутого уровня знаний или за рамки существующего уровня техники и технологии.

Художественное конструирование, деревообрабатывающие технологии, творчество.

This paper deals with distribution function Artists designers and design engineers in the art design , increasing their impact on production and demand, economics and culture. It is about the development of styling products through industrial organization subject environment, connected with economic, cultural, logistical and social conditions of society. Infinitely varied world of creativity as the most diverse spiritual and practical activities . Innovation and innovation – a necessary aspect of development and cognitive, theoretical and transformative, practical activity, the development of society as a whole. Ultimately, at the heart of creativity and creative activities are social needs that arise in scientific knowledge and practice, the solution of which involves going beyond the achieved level of knowledge or beyond the existing level of technology.

Constructive Creativity is a complex set of intellectual and practical action. The term " design " (from the Latin word construere – building) means any structure , harmonized determined appropriate locations of the various items, parts of items. Businesses and manufacturers of woodworking industry and machine builders are increasingly turning to the labor market in search of highly skilled engineering and engineering technology majors related to the cultivation of forests, logging , woodworking and furniture industries. Recently, the economy of our country took some positive changes. Among the industries that are involved in this positive attribute and artistic design.

Artistic design, wood technology, creativity

УДК 378.147.111: 332.3.007.2

ПІДГОТОВКА ЗЕМЛЕВПОРЯДНИКІВ У КОЛЕДЖАХ: КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ДО ПРОБЛЕМИ

Л.Ю. Кочеригін, аспірант

У статті подано аналіз стану підготовки майбутніх землепорядників у коледжах аграрного профілю на засадах компетентнісного підходу. З'ясовано провідні групи професійних компетенцій майбутнього землепорядника (професійно-правові, інформаційно-технологічні, практично-технологічні, загально гуманітарні та управлінські) та обґрунтовано професійні знання та вміння як основу професійної

© Л.Ю. Кочеригін, 2014

компетентності означеного фахівця. Сформульовано висновок про необхідність застосування компетентнісного підходу до проектування спеціальної моделі професійної підготовки землевпорядників на засадах індивідуалізації.

Професійна компетентність, майбутні землевпорядники, професійні компетенції.

Актуальність проблеми. Засади компетентнісного підходу розробляються сучасною педагогічною наукою з огляду на ринкові реалії, що потребують кваліфікованого фахівця в будь-якій галузі знань і практичної трудової діяльності. Провідні фахівці в галузі компетентнісного підходу (А. Алексюк, В. Байденко, С. Бондар, С. Гончаренко, І. Зимняя, І. Зязюн, І. Єрмаков, А. Михайличенко, О. Овчарук, О. Пометун, Ю. Татур, А. Хуторської та ін.) відзначають необхідність наблизити теоретичні засади цього підходу до кожної окремої спеціальності, за якою відбувається професійна підготовка фахівців. Землевпорядники як об'єкт дослідження присутні у наукових працях С. Войтенко, А. Дьоміна, Т. Кристопчук, П. Лузана, А. Лященко, К. Третяк, Р. Шульца та ін.; проте аналіз професійних компетенцій та компетентностей майбутнього землевпорядника у зазначених роботах присутній фрагментарно.

Мета статті полягає в обґрунтуванні компетентнісних засад професійної підготовки майбутніх землевпорядників.

Для аналізу ми обрали напрям підготовки «Геодезія та землеустрій» (0801) за спеціальністю «Геодезія, картографія та землеустрій» (6.080101) на рівні підготовки бакалавра. Загалом же професійна підготовка землевпорядників в Україні у коледжах (за освітньо-кваліфікаційним рівнем «молодший спеціаліст») здійснюється за кількома спеціальностями:

- геодезичні роботи та експлуатація геодезичного обладнання (5.08010101);
- землевпорядкування (5.08010102);
- картографічні роботи (5.08010103)

Нормативно-правові основи професійної підготовки землевпорядників закладені в спеціальній Постанові КМУ «Порядок підготовки фахівців для роботи в сільській місцевості» (1999 р.). Науково-методичний супровід організації навчально-виховного процесу у коледжах, які здійснюють підготовку землевпорядників, забезпечує Науково-методичний центр аграрної освіти, створений при Мінагрополітики України. У структурі цього центру функціонує спеціальна навчально-методична комісія з напрямку підготовки фахівців «Землеустрій».

У радянські часи підготовку спеціалістів-землевпорядників в Україні забезпечували три вищих навчальних заклади – Львівський, Харківський і Одеський сільськогосподарські інститути, а також два технікуми – Житомирський землевпорядний і Полтавський. При підтримці Держкомзему та Інституту землеустрою УААН у 1991 році в Національному університеті біоресурсів і природокористування України (колишній

Національний аграрний університет (м. Київ) також було створено відділення землевпорядкування, а пізніше – землевпорядний факультет.

Нині підготовка фахівців для органів земельних ресурсів здійснюється в двадцяти чотирьох ВНЗ III-IV рівнів акредитації України, а підготовка молодших спеціалістів для органів земельних ресурсів здійснюється у тридцяти державних ВНЗ I-II рівнів акредитації України, частина з яких функціонують при ВНЗ переважно аграрного профілю (аграрно-економічний коледж Полтавського державного аграрного університету, Бобринецький технікум ім. В. Порики Білоцерківського НАУ, Буцацький коледж Подільського державного аграрно-технічного університету, Верхівський сільськогосподарський коледж Вінницького НАУ, ВП НУБіП України «Боярський коледж екології і природних ресурсів» та ін.).

Виходячи з мети статті зазначимо, що професійну компетентність тлумачать як знання, вміння, навички, переживання, емоційно-ціннісні орієнтації й переконання майбутнього фахівця (А. Рацул, О. Рацул) [1, с.155]; як інтегральну якість особистості, що виявляє себе у готовності до діяльності, розвинених у процесі професійної підготовки (Г.Селевко) [2, с.139]; як сукупність професійних ЗУНів з досвідом в обраній спеціальності та ставленням до справи, поєднаними з професійними інтересами і прагненнями (Н. Ничкало) [3, с.96]; як показник володіння компетенціями у вигляді особистісного ставлення до предмета діяльності (А. Хуторської) [4, с.60]; як спеціальний набір ЗУНів та ставлень, які набуваються в процесі навчання (З. Курлянд) [5, с.448]; як сукупність особистісних здатностей, навичок, професійних знань та вмінь, досвіду діяльності, а також стану здоров'я, що відповідає вимогам професії (М. Сирятов) [6, с.33] та ін.

Науково-теоретичні засади компетентнісного підходу в сучасній педагогіці пропонують різноманітні підходи до структури та класифікації професійних компетентностей. Так, освітні документи Ради Європи виділяють у структурі компетентності особистості основні ключові компетентності – інформаційну, полікультурну, загальнокультурну, соціальну, політичну, комунікативну, пізнавальну, трудову [7]; О. Пометун пропонує в структурі компетентності виділяти ключові, галузеві та предметні компетенції [8]; А. Хуторської – інформаційну, загальнокультурну, соціально-трудова, комунікативну, навчально-пізнавальну [4]; І. Єрмаков, Л. Сохань – інформаційну, соціально-психологічну, громадянську, комунікативну, методологічну, життєву [9]; М. Степко – інтегровані і спеціалізовані компетенції [10, с. 43].

Ми вважаємо, що професійну компетентність можна представити у вигляді сукупності системних і професійних компетенцій; при цьому системні компетенції є спільними для всіх напрямів підготовки фахівців, а професійні – забезпечують окреслення притаманних певній спеціальності компетенцій. Сукупність професійних компетенцій можна представити в результаті як професійну компетентність, яка відображає як когнітивні та діяльнісні, так і особистісні характеристики майбутнього фахівця.

Враховуючи подане вище визначення професійної компетентності фахівця, можемо подати основний перелік професійних знань та вмінь

майбутніх землепорядників, які складають основу означеної компетентності, як це подано в таблицях 1-5. У структурі професійної компетентності майбутнього землепорядника ми виділяємо:

- 1) Професійно-правову компетентність;
- 2) Інформаційно-технологічну компетентність;
- 3) Практично-технологічну компетентність;
- 4) Загально гуманітарну компетентність;
- 5) Управлінську компетентність.

Отож, майбутній землепорядник має засвоїти цілий комплекс нормативно-правових знань і сформувати вміння реалізувати їх на практиці, що ми означили як **професійно-правову компетентність** (табл. 1.)

1. Провідні професійно-правові знання та вміння майбутніх землепорядників як складова їх професійної компетентності

Професійні знання	Відповідні їм професійні вміння
Знання законодавчої та інформаційно-наукової бази в галузі реєстрації нерухомості	Аналізувати законодавчі документи України з реєстрації прав на нерухомість; визначати дисциплінарну, адміністративну та кримінальну відповідальності реєстратора; аналізувати нормативну документацію реєстраційного офісу; орієнтуватись у публікаціях стосовно реєстрації нерухомості; використовувати нормативну документацію при здійсненні реєстрації;
Знання про принципи реєстрації прав на нерухоме майно	Володіти процесом реєстрації заяв; приймати коректно заповнені документи, необхідні для процедури реєстрації; видавати юридично коректні документи на запити з метою реєстрації; орієнтуватися у документації реєстраційного офісу; вести реєстраційну справу; користуватися відповідними нормами проекту Закону України “Про державну реєстрацію прав на нерухоме майно”; вести записи про права, що обтяжують право власності на нерухоме майно; використовувати нормативно-правову документацію, що стосується реєстрації сервітутів
Знання чинного законодавства, адміністративної карти району та інших картографічних матеріалів	Встановлювати склад земель адміністративного району; визначати порушення норм землекористування; ідентифікувати режими землекористування за нормами цільового призначення; визначати порушення та складати представлення для стягнення штрафів; орієнтуватися в структурі і повноваженнях центральних органів по земельних ресурсах; визначати кількісні та якісні показники попиту на територіальне забезпечення з боку суб’єктів підприємництва

У структурі професійної компетентності майбутніх землепорядників важливе місце, на нашу думку, займає **інформаційно-технологічна компетентність**, оскільки жоден вид трудової діяльності сьогодні не може обходитися без сучасної комп’ютерної техніки та відповідного програмного забезпечення своєї професії. Провідні знання в галузі інформаційних технологій та вміння їх реалізувати ми представили у таблиці 2.

2. Характеристика інформаційно-технологічної компетентності майбутнього землевпорядника

Професійні знання	Відповідні їм професійні вміння
Знання комп'ютерної техніки та спеціального програмного забезпечення	Формувати інфраструктури геопросторових кадастрових даних; формулювати задачу та будувати формальні інформаційні моделі процесів обробки кадастрових даних в геоінформаційних системах (ГІС); проектувати бази геопросторових даних ГІС кадастрових систем на основі об'єктно-орієнтованого підходу; володіти прийомами роботи з базовим набором команд промислових ГІС та СКБД; використовувати технічні прийоми вводу та редагування просторових даних; проектувати базові моделі типових реєстрів кадастрових об'єктів; використовувати стандарти щодо інформаційних технологій і геоінформатики; створювати технологічні ланцюжки обробки просторових даних
Знання технічних і програмних засобів професійної діяльності	Вибирати програмні засоби; користуватись геоінформаційними системами; готувати дані для чергового плану; вести черговий план; підготувати вхідні дані для ГІС; складати ГІС транспорту; виконувати аналіз у ГІС

Знання та вміння інформаційно-технологічного характеру на практиці перетворюються на **практично-технологічну компетентність** – на нашу думку, одну з найважливіших у структурі професійної компетентності майбутнього землевпорядника. Характеристика означеної компетентності представлена у таблиці 3.

3. Професійні знання та вміння практично-технологічного характеру у структурі професійної компетентності майбутнього землевпорядника

Професійні знання	Відповідні їм професійні вміння
Знання кадастрового обліку земель, статистичної звітності та картографічних матеріалів	Складати графіки виготовлення і реєстрації державної земельної документації на передачу в оренду і користування територіальних об'єктів; користуватись апаратом управління землекористуванням в сучасних умовах; знати і застосовувати на практиці чинне земельне законодавство; знати і застосовувати на практиці знання з інших наукових дисциплін
Знання основних геодезичних приладів, спеціальних фізичних і фотограмметричних приладів, методики земельних та картографічних робіт	Виконувати геодезичне знімання; виконувати інвентаризацію земель; виконувати інші види спеціальних знімачів; проводити спеціальні вимірювання, спостереження, обстеження для виявлення будь-яких змін спрямованого характеру, які впливають на зміну якості та вартості землі; працювати зі спеціальними приладами, які визначають хімічне, біологічне, радіаційне забруднення; зробити знімання меж забруднених земель; зробити аналіз забрудненості; здійснювати: захист земель; консервацію деградованих і малопродуктивних сільськогосподарських угідь; рекультивацию порушених земель

Знання регіональних та місцевих правил забудови, а також їх нормативно-правових засад	Брати участь у розробці генеральних планів, схем планування територій на місцевому рівні; розробляти містобудівну документацію (детальні плани територій та інше); регулювати використання територій; реалізувати відповідні рішення щодо дотримання вимог містобудівної документації
Знання об'єктів містобудівної діяльності	Уміти визначати і раціонально розташовувати території житлової та громадської забудови, промислових, рекреаційних, природоохоронних, оздоровчих, історико-культурних та інших територій і об'єктів; обґрунтувати певний режим територій, на яких передбачається перспективна містобудівна діяльність; уміти виконувати: забезпечення порядку визначення і надання ділянок для будівництва; забезпечення порядку вилучення (викупу) і надання земельних ділянок для будівництва і іншого використання; забезпечення порядку продажу земельних ділянок на конкурентних засадах для будівництва

Професійна компетентність майбутнього землевпорядника вміщує також загально гуманітарні знання та вміння, як це представлено в таблиці 4.

4. Характеристика професійних знань та вмінь у структурі загально гуманітарної компетентності майбутнього землевпорядника

Професійні знання	Відповідні їм професійні вміння
Знання основ безпеки життєдіяльності та професійно-екологічні знання	Реалізувати вимоги до системи охорони праці в підприємстві, партії й бригаді; надавати лікарську допомогу у віддалених місцях від населених пунктів; визначати рівень умов праці за показниками шкідливості та небезпечності при дії декількох факторів виробничого середовища; визначати заходи і засоби поліпшення стану виробничого середовища на польових і камеральних роботах; працювати зі спеціальними приладами, які визначають хімічне, біологічне, радіаційне забруднення; робити знімання меж забруднених земель; зробити аналіз забрудненості; уміти забезпечувати дотримання вимог відповідних нормативів і стандартів якісного стану повітря, гранично допустимого забруднення ґрунтів, відповідних нормативів деградації ґрунтів; сприяти виконанню державного контролю
Знання основ професійного діловодства, ділового мовлення, професійної термінології іноземною мовою	Письмово перекладати ділові папери; усно перекладати ділові папери; складати резюме, ділові папери; письмово перекладати ділову документацію; усно перекладати ділову документацію; складати контракти, договори та іншу ділову документацію; вести офіційну бесіду; усно перекладати офіційну бесіду; вести телефонну розмову; розуміти професійну термінологію іноземною мовою; складати основні установчі документи різних суб'єктів господарського права

Майбутній землепорядник – не лише практик, але й менеджер, управлінець, і тому структура його професійної компетентності вміщує комплекс **управлінських** знань та вмінь, як це подано в таблиці 5.

5. Управлінські знання та вміння майбутнього землепорядника у структурі його професійної компетентності

Професійні знання	Відповідні їм професійні вміння
Знання основ управлінської діяльності, документообігу у галузі професійної діяльності	Орієнтуватися в структурі підрозділів підприємства (організації); орієнтуватися в основних напрямках виробничої діяльності; характеризувати забезпеченість виконання робіт фахівцями відповідної кваліфікації

Висновок. Таким чином, нами проаналізовано компетентнісні засади професійної підготовки майбутніх землепорядників, які мають бути реалізовані в процесі навчання у коледжі та складають основу освітньо-кваліфікаційної характеристики означеного фахівця. Перспективи подальших досліджень вбачаються нами у визначенні можливості побудови спеціальної моделі професійної підготовки майбутніх землепорядників на засадах індивідуалізації.

Список літератури

1. Рацул А.Б. Формування громадянської компетентності як інтегрованої якості особистості майбутнього вчителя / А.Б.Рацул, О.А.Рацул // Вісник Черкаського університету. Серія Педагогічні науки. – 2009. – Вип.166. – С.154-159.
2. Селевко Г. Компетентности и их классификация / Г. Селевко // Народное образование. – 2004. - №4. – С.138-143.
3. Державні стандарти професійної освіти : теорія і методика : монографія / За ред. Н. Г. Ничкало. – Хмельницький : ТУП, 2002. – 334 с.
4. Хуторской А. В. Ключевые компетенции как компонент личностно ориентированной парадигмы образования / А. В. Хуторской // Народное образование. – 2003. - №2. – С.58-64.
5. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник / З. Н. Курлянд, Р. І. Хмельюк, А. В. Семенова та ін.; За ред. З. Н. Курлянд. – К. : Знання, 2007. – 495 с.
6. Сырятов Н. Внутрифирменные профессиональные стандарты как основа функционирования системы управления персоналом предприятия / Н. Сырятов // Менеджмент сегодня. – 2002. - №4. – С. 28-33.
7. Овчарук О. В. Розвиток компетентнісного підходу : стратегічні орієнтири міжнародної спільноти / О. В. Овчарук // Компетентнісний підхід у сучасній освіті : світовий досвід та українська перспектива / Під заг. ред. О. В. Овчарук. – К. : КІС, 2004. – 112 с.
8. Пометун О. І. Формування громадянської компетентності: погляд з позиції сучасної педагогічної науки // Вісник програм шкільних обмінів. – 2005. - № 23. – С. 19
9. Сохань Л. Життєва компетентність у технології життєздійснення / Л.Сохань, І. Єрмаков // Кроки до компетентності та інтеграції в суспільство : науково-методичний збірник / Ред. кол. Н. Софій, І. Єрмаков та ін. – К.: Контекст, 2000. – 336 с.
10. Степко М. Компетентнісний підхід: його сутність. Що є прийнятним, а що проблемним для вищої освіти України // Вища освіта України. – 2009. - № 1. - С. 43-44.